

לכבוד :

נשיאי/ראשי המוסדות המכשירים עו"ה
מוסדות מכשירים עובדי הוראה למגזר החרדי

**קול קורא למוסדות המכשירים עו"ה : סמינרים חרדים , להגשת בקשה לתקצוב תכנית "סמינר
- כיתה", שותפות לחיזוק ההוראה, בשנה"ל תשע"ט**

תקנה תקציבית :

תקציב שנתי : 3,600,000 ש"ח

איש קשר פדגוגי : ד"ר לילי רוסו

איש קשר לעניין מרכבה ותקציב : רחל שטרית rachelsh2@education.gov.il

רקע כללי :

איכות ההוראה משפיעה על התפתחותם הקוגניטיבית והרגשית של הלומדים במערכת החינוך, מכאן שהכשרתם של עובדי הוראה חייבת להיות איכותית, רלוונטית ומשמעותית. ההתנסות המעשית של המתכשר להוראה צריכה להתקיים בתנאי אמת, בגני הילדים ובבתי-הספר, בליווי המוסדות המכשירים, כך שהמורה החדש יוכל להשתלב בצורה מיטבית במערכת החינוך. תכנית "סמינר-כיתה" פותחה על רקע ההבנה שהמוסדות מכשירים עובדי הוראה למגזר החרדי צריכים להיות קשובים ורלבנטיים לצורכי המציאות החינוכית, להעמיק את מעורבותם במתן מענה ליעדי מערכת החינוך, תוך שיתוף עם מנהלי מוסדות חינוך, מפקחים במחוזות וגורמים ברשויות המקומיות, במרכזי הפסג"ה ובתי המורה. באתר "אקדמיה-כיתה" ניתן למצוא תיאור ופרוט רחב של התכנית, מטרותיה ועקרונותיה, נהלי יישומה, מסגרות תמיכה וליווי לתכנית, מהות השינוי וההתאמה הנדרשת אצל כל אחד מהשותפים בתכנית.

<http://academia-kita.macam.ac.il>

מטרת המהלך :

המטרה המרכזית :

ביסוס שותפות בין מוסדות מכשירים עובדי הוראה למגזר החרדי לבין מוסדות החינוך בארץ, לצורך קידום למידה משמעותית, על ידי שיפור איכות תהליכי ההכשרה, הקליטה, ההוראה והפיתוח המקצועי של עובדי הוראה, בד בבד עם קידום חווית הלמידה במוסדות החינוך עצמם.

מטרות משנה :

1. טיוב הכשרת המורים באמצעות הגדלת ההתנסות הקלינית בשדה והידוק שיתופי הפעולה בין הסמינרים לשדה.
2. העמקת הקשר האישי בין מורים לתלמידים באמצעות הרחבת סגל ההוראה בכיתות.
3. ביסוס הקשר בין הפרקטיקה לבין התיאוריה במהלך ההכשרה להוראה.

4. חיזוק למידה משמעותית באמצעות התאמת תהליכי ההכשרה במוסדות האקדמיים.
5. עידוד חדשנות בהוראה ובלמידה באמצעות פיתוח מקצועי של מורה ותיק לצד מתכשר להוראה.
6. צמצום נשירת מורים בשנים הראשונות לעבודתם ועידוד נכונותם להתמיד בהוראה.
7. פיתוח מגוון מסלולי קריירה בהוראה ובחינוך, למימוש היכולות של סגלי ההוראה.
8. ביסוס שותפות בין מוסדות אקדמיים לבין מערכת החינוך על כלל יעדיה ומסגרותיה.
9. פיתוח רצף פדגוגי בין מוסדות אקדמיים להכשרת מורים לבין בתי ספר וגני ילדים.
10. מיצוב מעמד ההוראה כפרופסיה וביסוסה כעיסוק פרקטי-רפלקטיבי, המחייב למידה מתמשכת לאורך הקריירה.

דגשים:

1. תכנית "סמינר-כיתה" מכוונת לשילוב מתכשרים במהלך לימודיהם, בבתי ספר יסודיים, על יסודיים וגני הילדים, למשך יומיים בשבוע לפחות, בהיקף של 12 שעות בשבוע. המתכשרים בתכנית יפעלו בחלק מן ההתנסות בהוראה במתכונת של "הוראה בצמד", שבה מורה מנוסה חונך מתכשר כמורה טירון. המנוסה הינו מורה עתיר ניסיון (expert) מוכשר ומיומן בתחומו, ואילו הטירון הינו מתלמד (novice) המתכשר להוראה. המורה המנוסה יהיה "מורה מכשיר" למתכשר, שותפו להוראה בצמד. כל מתכשר יתנסה בנוסף לדגם ה"הוראה בצמד" גם בדגמי הוראה נוספים ומגוונים, בהם הוראה: קבוצתית, יחידאית-פרטנית ועוד. כמו כן, יצטרף המתכשר גם לפעילויות בית ספריות שאינן הוראה בכיתה: ימי הורים, טקסים, הנחיית וועדות תלמידים, טיולים וכיוצא בזה.
2. התכנית מיועדת למתכשרים להוראה, המשתייכים לאחת מהקבוצות הבאות:
  - לומדים סדירים במכונים, הלומדים בשנה ב'.
  - לומדות סדירות בסמינרים בשנה ב', שאינן משלבות הכשרה חלופית בלימודיהן.
3. על מנת לשלב מתכשרים מהחוגים לחינוך מיוחד, על המוסד המכשיר להציג את אופן שילובם בבתי הספר ובגנים, בהתייחסות לשאר הגורמים הפועלים באותו מרחב (סייעות, בנות שירות ועוד).
4. מתכשרים המשתתפים בתכנית "סמינר-כיתה" שההתנסות המעשית בה הם עדיין חייבים במועד הצטרפותם לתוכנית סמינר כיתה, על פי תכנית הלימודים הרגילה שלהם, קטנה מהיקף של 12 ש"ש, יהיו זכאים למלגה בגובה של 2,200 ₪ כולל נסיעות למקום ההתנסות. מלגה זו תינתן רק כחלק מתכנית הפיילוט. מתכשר המקבל מלגה יחתום על אישור קבלת המלגה והמוסד המכשיר ישמור אישורים אלה ויצג אותם למשרד, לפי דרישה.

הרכיבים המתוקצבים:

הערות	עלות לשנה"ל	רכיב
אין להוריד תקורות	עד 2,200 ₪	מלגה למתכשר כולל נסיעות
לפי ערך שעת הוראה לסמינר (לפי ערך עלות שעת הוראה יחסי של שני שליש שנת לימודים)	עד 0.2 ש"ש למתכשר	תגבור הדרכה פדגוגית
עד 60 מתכשרים – עד 2 ש"ש לפי ערך שעת הוראה לסמינר (לפי ערך עלות שעת הוראה יחסי של שני שליש שנת לימודים)	עד 206 ₪ למתכשר (לפי ערך עלות שעת הוראה יחסי של שני שליש שנת לימודים)	מתאם אקדמי
עד 7,472 שני מתכשרים	עד 4,428 ₪ כולל עלות מעסיק	מורה מכשיר
יכול בנוסף להיות מורה מכשיר של מתכשר אחד	עד 277 ₪ למתכשר (לפי ערך עלות שעת הוראה יחסי של שני שליש שנת לימודים)	מקשר בית ספרי
	עד 750 ₪ למתכשר	פיתוח מקצועי

התקציב לתכנית הינו תוספתי ולכן האישור הוא לשנת לימודים אחת.

- המלגות למתכשרים הזכאים שייקחו חלק בתכנית יהיו בגובה של עד 2,200 ₪ לשנה למתכשר כולל נסיעות למקום ההתנסות לשנת לימודים. המלגות יינתנו רק בתקופת הפיילוט, שכן לאחר מכן ההתנסות המורחבת תהייה חלק אינטגרלי של תכנית ההכשרה להוראה. **אין להוריד תקורה מסכום המלגה והנסיעות.**
- תגבור ההדרכה הפדגוגית: תוספת של עד 2 ש"ש למוסד המכשיר, לכל קבוצה של 10 מתכשרים המשתתפים בתכנית, לפי ערך שעת הוראה לסמינר. החישוב הוא על פי 0.2 ש"ש לכל מתכשר המשתתף בתכנית. תקצוב קבוצות שמספרן נמוך או גבוה מ-10 מתכשרים, יחושבו עפ"י התחשיב של 0.2 ש"ש ללומד.
- תקצוב מתאם במוסד המכשיר יהיה עד גובה 206 ₪ לכל מתכשר בתכנית (לפי ערך עלות שעת הוראה יחסי של שני שליש שנת לימודים) לשנה. במוסדות עם פחות מ-60 מתכשרים, יקבל המתאם תגמול על סך 2 ש"ש.
- תקצוב מורים וגננות מכשירים יהיה כדלהלן:
  - מורה מכשיר בבית הספר יתוקצב בסך של עד 4,428 ₪ לשנה עבור מתכשר אותו הוא חונך בתכנית. גנת מכשירה תתוקצב בסך של עד 4,428 ש"ח ₪ לשנה עבור מתכשרת אותה היא חונכת בגנה. במידה ומורה או גנת מכשירים חונכים שני מתכשרים, הם יתוקצבו בסך של עד 7,472 ₪ לשנה עבור שני המתכשרים. **אין אפשרות לחנוך יותר משני מתכשרים.**

- ב. אם המוסד המכשיר בוחר לפצל את שעות ההתנסות של המתכשר בין שתי דיסציפלינות, יתקצב המורה המכשיר בסך של עד 2,214 ₪ לשנה למתכשר. בעבור תשלום זה יידרש כל מורה מכשיר ללוות את המתכשר בכיתתו בהיקף של 4 שעות שבועיות לפחות, ויחויב כל מורה מכשיר לפגוש את המתכשר למפגש חניכה בהיקף של שעה אחת לפחות במערכת השעות.
- ג. סכומים אלה כוללים עלות מעסיק, וחייבים בתשלומי המסים הנדרשים. התשלום למורה/גננת מכשירה הוא כנגד התחייבות להקדשת כ- 2 שעות שבועיות לעבודת הנחייה ממוסדת עם המתכשרים אותם היא חונכת, לאורך השבוע, כולל מתן משוב מעצב לאורך השנה ומשוב מסכם בסוף השנה. יובהר כי שעות אלו אינן מהוות חלק מהיקף משרת המורה/גננת במשרד החינוך/בבעלות על בית הספר/גן הילדים.
5. תקצוב מורים מקשרים בביה"ס:
- א. יתקצבו בסך של עד 277 ש"ח לשנה (לפי ערך עלות שעת הוראה יחסי של שני שליש שנת לימודים) לכל מתכשר מתנסה בבית הספר.
- ב. במידה ומקשר בית ספרי הוא גם מורה מכשיר, הוא זכאי לסכום מירבי של עד 7,472 ₪ לשנה (לפי ערך עלות שעת הוראה יחסי של שני שליש שנת לימודים) על תפקידו כמקשר וכמורה מכשיר. **בכל מקרה, מקשר בית ספרי לא יהיה מורה מכשיר ליותר מממתכשר אחד.**
- ג. סכום זה כולל עלות מעסיק, וחייב בתשלומי המסים הנדרשים.
- ד. **מנהל/מנהלת ביה"ס מנועה/מלמלא תפקיד "מורה מקשר".**
6. **פיתוח מקצועי לקבוצות המורים המכשירים:** 30 שעות שיינתנו על ידי המוסד המכשיר לקבוצה של 10 מורים ומעלה. התקציב יהיה כפולה של מספר המתכשרים בתכנית כפול עלות מירבית של עד 750 ₪ למתכשר לשנה.
- התקצוב בסעיפים 1-6 יועבר למוסדות ההכשרה.
- יובהר כי התקצוב בסעיפים 4 ו- 5 יועבר למוסדות ההכשרה לצורך תשלום ישיר למורים המכשירים ולמורים המקשרים את הגמול המגיע להם. סכום זה כולל עלות מעסיק, וחייב בתשלומי המסים הנדרשים.
- למען הסר ספק, יובהר כי המשרד יתקצב את מוסדות ההכשרה ולא יעביר במישרין תשלום למורים, באשר אין קשרי עבודה מכל סוג שהוא בין המשרד ובין המורים לצורך פעילות זו. התשלום למורים המכשירים ולמורים המקשרים ייעשה ע"י מוסדות ההכשרה בלבד.

תנאי סף:

1. המוסד המכשיר הוא סמינר המקיים תכניות הכשרה להוראה,
2. לסמינר שמחזור לומדי ההוראה שלו עולה על 100 לומדים בשנתון ב'
3. המספר המינימאלי של מתכשרים מהמוסד המכשיר שייקחו חלק בתכנית יהיה 10.
4. היקף ההתנסות המעשית של כל מתכשר בתכנית לא יפחת מ-12 שעות בשבוע.
5. המוסד המכשיר יכין תכנית לפיתוח מקצועי של המורים המכשירים בבתי הספר/בגני הילדים כדי להכשירם לתפקיד. התכנית תהיה בהיקף של 30 שעות בשנה.

6. המתאם, בשיתוף הגופים הרלוונטיים במוסד המכשיר, יהיה שותף בקביעת המדיניות של כניסת מתכשרים להוראה מהמוסד המכשיר לתכנית, ירכז את שיבוץ המתכשרים לתכנית בהתאם למכסות שהוגדרו בקול קורא. יפעל לשיבוץ מיטבי של המתכשרים והתאמתם למורים וגננות מכשירים באותם מוסדות חינוך. המתאם יהיה בקשר עם המחוז החרדי ועם הגורמים שהוגדרו על ידם לתיאום ואישור בחירת בתי הספר והגנים בתכנית. המתאם יעמוד בקשר עם מטה "סמינר-כיתה", יעמיד לרשותם נתונים רלוונטיים להפעלת התכנית, ויהיה שותף בתהליכי פיתוח מקצועי שיתקיימו במסגרת תכנית "סמינר כיתה" לאורך השנה.
7. המוסד המכשיר קיבל את אישור מנהל המחוז, או מי מטעמו, לתכנית המוצעת.
8. המוסד המכשיר מתחייב לקיים הדרכה באופן סדיר לפחות פעמיים בשבוע, בשותפות עם המורים/גננות המכשירים במוסד ההתנסות בו מתקיימת השותפות. למדריך הפדגוגי יש אחריות לקדם את תהליכי ההוראה וההדרכה בכיתות/קבוצות הלמידה ובמשימות מגוונות שהן מעבר להוראה במסגרת החינוכית. בנוסף, המעקב והמשוב מנוהלים ומבוצעים על-ידי המדריך הפדגוגי, בתיאום עם המורים/הגננות המכשירים, במסגרת ההתנסות ואף בשיתוף פעולה מלא עם המקשר הבית הספרי ומנהל בית הספר או המפקח הכולל בן.
9. המוסד המכשיר ימנה מתאם לתוכנית. המתאם ייבחר על ידי המוסד המכשיר ויהווה איש קשר עם מטה "סמינר-כיתה" ועם המחוז החרדי. המתאם, בשיתוף הגופים הרלוונטיים במוסד המכשיר, יהיה שותף בקביעת המדיניות של כניסת מתכשרים להוראה מהמוסד המכשיר לתכנית, ירכז את שיבוץ המתכשרים לתכנית בהתאם למכסות שהוגדרו בקול קורא. יפעל לשיבוץ מיטבי של המתכשרים והתאמתם למורים וגננות מכשירים באותם מוסדות חינוך. המתאם יהיה בקשר עם המחוז החרדי ועם הגורמים שהוגדרו על ידם לתיאום בחירת בתי הספר והגנים בתכנית, ויעמוד בקשר עם מטה "סמינר-כיתה", יעמיד לרשותם נתונים רלוונטיים להפעלת התכנית, ויהיה שותף בתהליכי פיתוח מקצועי שיתקיימו במסגרת תכנית "סמינר-כיתה" לאורך השנה.
10. בבתי הספר המשתתפים בתוכנית ימונה "מורה מקשר" שתפקידו לרכז את כלל המשימות הכרוכות בהשמת המתכשרים בכיתות ושילובם בפעילויות ביה"ס; לתאם את עבודת המורים המכשירים, בשיתוף עם המדריכים הפדגוגיים והמתאם. המקשרים בבתי הספר ימונו ע"י מנהל/מנהלת ביה"ס.
11. מנהל/מנהלת ביה"ס מנוע/ה מלמלא תפקיד "מורה מקשר".

הנחיות כלליות לבקשת הקצאת תקציב :

1. המוסד המכשיר יגיש בקשה הכוללת:
  - א. מספר המתכשרים המתחייבים להשתתף בתכנית, בחלוקה על פי התכניות, המסלולים, התמחויות והיקף ההתנסות בשעות ובימים.
  - ב. מספר המד"פים מהמוסד המכשיר שישתתפו בתכנית.
  - ג. תכנית הכשרה לפיתוח מקצועי של "המורים המכשירים" בשנים א', ב' ו- ג'.
  - ד. התחייבות למנות מתאם מטעם הסמינר.
2. המוסדות המכשירים יפנו אל המחוז החרדי לתאום התכנית. המוסד המכשיר והמחוז החרדי יגישו למינהל הצעה משותפת, המאושרת ע"י מנהל המחוז, או מי מטעמו וראש המוסד המכשיר, או מי מטעמו, שתכלול :
  - א. פריסת מוסדות החינוך בהם תתקיים התכנית, **כולל סמל המוסד**, ומספר המתכשרים שישובצו בכל בית ספר/גן ילדים. בתי הספר/גני הילדים שישתתפו בתכנית יבחרו על פי מאפיינים שיקבעו במשותף עם המחוז כגון: איכות המורים המכשירים, כיתות עמוסות, יכולת בית ספר לספק מורים מכשירים לכל המתכשרים ועוד.
  - ב. פיתוח מקצועי בית-ספרי מאושר ע"י המחוז.
3. וועדה של המינהל תבחן את כל ההצעות שהוגשו ע"י המוסדות כדלהלן:
  - א. עמידה בתנאי הסף.
  - ב. יבוצע חישוב להתאמת היקף המשתתפים בתוכנית למסגרת התקציב של קול הקורא, ע"י הפחתה יחסית של כלל מספר המתכשרים בבקשות שעומדות בתנאי הסף.
  - ג. חישוב תקציב לכל בקשה, לפי המפורט בפרק "תקצוב התכנית" סעיפים 1-5 ופרק "תקצוב הפיתוח המקצועי" סעיפים 2-3.
  - ד. המנהל יודיע לכל מוסד מכשיר שבקשתו לתקצוב אושרה, על היקף הקבוצות המאושרות לו, עפ"י תכניות/מסלולים/התמחויות והיקף התקציב המאושר.

נוהל הגשת ההצעה

מוסד מכשיר המבקש לקיים את תכנית "סמינר – כיתה, שותפות לחיזוק ההוראה" **מתבקש להגיש את ההצעה, ע"פ המפורט בטופס המצ"ב**, באמצעות מערכת מרכבה ולהעביר העתק בקובץ word לאגף להכשרת עובדי הוראה במשרד החינוך, לגב' רחל שיטרית בכתובת: rachelsh2@education.gov.il

את ההצעות יש להגיש באמצעות מערכת מרכבה עד לתאריך ג טבת תשע"ט 11.12.2018

ביצוע ובקרה

המוסדות המכשירים שיקיימו את התכנית יידרשו להגיש למינהל דו"חות ביצוע בחתימת ראש המוסד המכשיר, מנהל הכספים ורואה חשבון, במועדים כמפורט להלן :

1. בפרק "תקצוב התכנית" סעיפים 6-1 התשלומים יועברו בשני מועדים בהתאם לאבני דרך שלהלן :

- תשלום בגין תקופה 1-3/2018 ישולם בחודש 04/2018 כנגד הגשת דו"ח ביצוע לתקופה זו (חתום ע"י רו"ח).

- תשלום בגין תקופה 4-6/2019 ישולם בחודש 07/2019 כנגד הגשת דו"ח ביצוע סופי לכל שנת הלימודים תשע"ט (חתום ע"י רו"ח).

2. על המוסד המכשיר להתחייב כי דו"ח הביצוע יתייחס להוצאות הנכללות במסגרת פרויקט זה בלבד, וכי לא נתקבל או יתקבל כל תשלום נוסף ע"י המשרד או כל גורם אחר בגין הוצאות אלו.

3. על המוסד המכשיר לנהל את ההוצאות הנוגעות לפרויקט זה בכרטיס חשבונות נפרדת בהנהלת החשבונות של המוסד.

לא ישמר התקצוב לתכנית במקרים בהם לא הוגש דו"ח סופי עד ל- 1 לנובמבר 2019.

יובהר כי אין בפרסום קול קורא זה כדי לחייב את המשרד וחלוקת התקציב תיעשה בכפוף לקיומו של תקציב מתאים לנושא ולגובהו.

ב ב ר כ ה,

נח גרינפלד
מנהל האגף להכשרת עובדי הוראה

העתקים :

איל רם, סמנכ"ל ומנהל מינהל עו"ה

ד"ר שרה זילברשטרום, מנהלת אגף התנסות וכניסה להוראה

עדי קורסיה, מנהל אגף תקצוב עו"ה

רחל שיטרית, רכזת תקן ותקציב

צוות נציגי האגף להכשרת עובדי הוראה

ניסוח ההצעות חייב להיות ע"פ הפורמט שלהלן. נא להקפיד על מילוי כל הסעיפים.

- א. שם המוסד המכשיר עובדי הוראה למגזר החרדי _____
- ב. מתאם התכנית בסמינר _____
- ג. תיאור התכנית בקצרה **עד 200 מילים** (אופי ההתנסות המעשית, רציונאל הפיתוח המקצועי, תפקיד המד"פ, ימי ההתנסות, קשר עם מוסדות החינוך, קשר עם המחוז ושלוהו).
- ד. מספר המתכשרים שייקחו חלק בתכנית בחלוקה לפי בתי ספר וגני ילדים.
- ה. מספר המדריכים הפדגוגיים שישתתפו בתכנית בציון ימי ההתנסות המעשית של המד"פים בתכנית.
- ו. מספר השעות השבועיות שיקדיש המתכשר לפעילות בבית הספר/גן ומספר ימים בשבוע.
- ז. פרוט על פי תוכניות, מסלולים והתמחויות בציון אם כל המתכשרים במסלול/ בהתמחות משתתפים בתכנית, או חלקם, על פי בחירת המתכשרים :

קדם יסודי/ יסודי/ על יסודי	מקצוע ראשי/ מקצוע משני	צפי מתכשרים בתשע"ט	מספר מתכשרים מבוקש בתכנית	מספר המדפ"ים המתוכנן	ימי התנסות מעשית מתוכננים
סה"כ					

אם ישנה כוונה לשלב מתכשרים מהחוגים לחינוך מיוחד, על המוסד המכשיר להציג את אופן שילובם בבתי הספר ובגנים בהתייחסות לשאר הגורמים הפועלים באותו מרחב (סייעות, בנות שירות, ועוד).

ח. רשימת בתי הספר והגנים שתתקיים בהם התכנית :

שם בית הספר/ גן	סמל מוסד	שם מנהל בי"ס/ גננת	מקשר/ת בית ספרית	מספר מתכשרים	מספר המד"פים	מסלולים/ מקצועות לימוד

- ט. פירוט התכנית לפיתוח מקצועי של המורים המכשירים והגנות המכשירות בבית הספר/בגני הילדים כדי להכשירם לתפקיד מורה/ גננת מכשירים בהיקף של 30 שעות בשנה א', ו- 30 שעות בשנה ב'.
- י. רציונאל הפיתוח המקצועי החל משנה ג' הן ברמת המוסד החינוכי והן ברמת גננת/ מורה מכשירים בשנתם השלישית בתכנית.

משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
אגף הכשרת עובדי הוראה ואגף התמחות וכניסה להוראה
משרד החינוך

- יא. תוכנית הפעולה ולו"ז עקרוני לקראת שנת הלימודים תשע"ט ובמהלכה.
יב. ההצעה תהיה חתומה על ידי מנהל המחוז או מי מטעמו, ראש המוסד המכשיר או נציג מוסמך מטעמו, סמנכ"ל כספים במוסד המכשיר והמתאם של התוכנית.

ראש המוסד המכשיר :

שם _____ חתימה _____

מנהל המחוז או מי מטעמו :

שם _____ : חתימה _____ :

מתאם המוסד המכשיר :

תפקיד במוסד המכשיר : _____

שם _____ חתימה _____

מנהל הכספים במוסד המכשיר :

שם _____ חתימה _____